

TILL REGIONFULLMÄKTIGE

Uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap

Region Kronobergs revisorer har låtit genomföra en uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap. Granskningen har utförts av konsulter från KB Revision AB och utgått från syfte och revisionsfrågor som revisorerna har fastställt.

Granskningens syfte och övergripande revisionsfråga

Granskningen syftar till att kontrollera om Regionstyrelsen utifrån tidigare noterade brister vidtagit åtgärder och säkerställt en ändamålsenlig krisberedskap.

Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömning att Regionstyrelsen i allt väsentligt har arbetat aktivt med strategier och planer utifrån bestämmelser i lagstiftningen och myndigheters instruktioner. Därigenom har Regionstyrelsen säkerställt att det finns goda förutsättningar för en ändamålsenlig krisberedskap, men att genomförandet av planer, utbildningar och övningar behöver säkerställas.

Identifierade förbättringsområden

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

- Formalisera och tydliggöra beslutsvägar vid en särskild händelse/kris.
- Säkerställ genom uppföljning att verksamhetschefer är klara med vilket ansvar de har för krisberedskap.
- Utred behovet av resurspersoner i förvaltningarna, som kan utgöra stöd åt förvaltningsledningarna och verksamhetscheferna i arbetet med krisberedskap.
- Verka för att klargöra samverkansformerna med myndigheter, andra regioner och med kommunerna samt ansvarsfrågorna parterna emellan för kritiska funktioner såsom läkemedel, sjukvårdsmaterial, skyddsmaterial, kost samt bränsle till fordon och dieseldrivna generatoraggregat.
- Tillsä att en samlad och strukturerad uppföljning och rapportering samt utvärdering sker minst en gång per år avseende genomförda aktiviteter i regionens krisberedskapsplaner, inklusive genomförda utbildningar och övningar.
- Tillsä att en slutrapportering görs av genomförda aktiviteter i den åtgärdsplan som togs fram utifrån ”Utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset”.

Svar önskas från Regionstyrelsen

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen önskar revisorerna ett svar från Regionstyrelsen med uppgift om tidsplan för eventuella planerade åtgärder samt redovisning av hittills vidtagna åtgärder som tillvaratar de förbättringsmöjligheter som föreslagits.

För varje rekommendation som föreslagits ska följande framgå:

- Hittills vidtagna åtgärder
- Eventuella planerade åtgärder
- Tidplan för eventuella planerade åtgärder
- Eventuella andra synpunkter

Revisorerna kommer att senast våren 2025 vilja ha en avstämning från styrelsen på hur arbetet har fortskridit avseende genomförande av planerade åtgärder.

Ulf Engqvist
Ordförande Revisionen

Ingrid Hugosson
Vice ordförande Revisionen

Bilaga: Granskningsrapport från KB Revision AB

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: ULF ENGQVIST

Date: 2024-01-26 10:09:25

BankID refno: 93fd883f-d04f-455b-8d4f-7492a6822fef

Ordförande: Ulf Engqvist

Signed by: INGRID HUGOSSON

Date: 2024-01-29 16:00:56

BankID refno: 5073f85d-8835-4b49-86e0-64f029c46ea9

Vice ordförande: Ingrid Hugosson

Uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap

Granskning utförd på uppdrag av revisorerna i Region Kronoberg,
januari 2024

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Granskningens utgångspunkter	3
2.1 Bakgrund	3
2.2 Granskningens syfte och revisionsfrågor	3
2.3 Avgränsning.....	4
2.4 Revisionskriterier	4
2.5 Ansvarig nämnd	4
2.6 Metod och genomförande	5
2.7 Kvalitetssäkring	5
3. Vad är en kris och vad innebär krisberedskap?	5
4. Krisberedskap – vad styr regionens arbete?.....	6
5. Bedömningar och rekommendationer i granskningen 2019 av regionens krisberedskap	7
6. Resultat av granskningen	9
6.1 Regionstyrelsens behandling av granskningsrapporten från 2019 och vidtagna åtgärder utifrån granskningens slutsatser och rekommendationer.....	9
6.2 Övriga aktiviteter kopplat till granskningsresultatet 2019	12
6.3 Regionstyrelsens uppföljning av att beslut verkställts	18
6.4 Effekter av granskningens rekommendationer i verksamheten	19
6.5 Genomförda anpassningar av rutiner och riktlinjer med anledning av pandemin och den ökade hotbilden	20
6.6 Systematiken i regionens löpande arbete för att utveckla krisberedskap	22
6.7 Sammanfattande bedömning	22
6.8 Rekommendationer	25

1. Sammanfattning

Revisorerna genomförde 2019 en granskning av Region Kronobergs krisberedskap. I det svar som lämnades av Regionstyrelsen på revisorernas rapport angavs att åtgärder skulle vidtas under 2020. Efter granskningens genomförande inträffade Covid-19-pandemin, som prövade den krisberedskap som fanns på plats. Även världsläget har förändrats och hotbilden har ökat. Med anledning av ovanstående och utifrån en bedömning av risk- och väsentlighet har revisorerna beslutat att genomföra en uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap. Granskningen syftar till att kontrollera om regionstyrelsen utifrån tidigare noterade brister vidtagit åtgärder och säkerställt en ändamålsenlig krisberedskap.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att regionstyrelsen i allt väsentligt har arbetat aktivt med strategier och planer utifrån bestämmelser i lagstiftningen och myndigheters instruktioner. Därigenom har regionstyrelsen säkerställt att det finns goda förutsättningar för en ändamålsenlig krisberedskap, men att genomförandet av planer, utbildningar och övningar behöver säkerställas.

Ett flertal strategier, riktlinjer och planer har tagits fram. Utgångspunkten i planeringen utgår från svensk krishanterings grundprinciper om att kriser ska hanteras i den verksamhet som berörs och i största möjliga utsträckning inom ramen för den normala organisationen. Vår bedömning är att framtagna planer utgör en god grund för det fortsatta löpande arbetet med krisberedskap. De övergripande uppgifter som MSB anger att regionerna har avseende krisberedskap bedöms i allt väsentligt ha genomförts i Region Kronoberg. Granskningen visar dock att ett flertal av de mer konkreta aktiviteter som anges i krisberedskapsplanerna återstår att genomföra och vår bedömning är därför att det är angeläget att ha starkt fokus på genomförande. Vår bedömning är också att en del övriga åtgärder behöver vidtas.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Formalisera och tydliggör beslutsvägar vid en särskild händelse/kris.
- Säkerställ genom uppföljning att verksamhetschefer är klara med vilket ansvar de har för krisberedskap.
- Utred behovet av resurspersoner i förvaltningarna, som kan utgöra stöd åt förvaltningsledningarna och verksamhetscheferna i arbetet med krisberedskap.
- Verka för att klargöra samverkansformerna med myndigheter, andra regioner och med kommunerna samt ansvarsfrågorna parterna emellan för kritiska funktioner såsom läkemedel, sjukvårdsmaterial, skyddsmaterial, kost samt bränsle till fordon och dieseldrivna generatoraggregat.
- Tillse att en samlad och strukturerad uppföljning och rapportering samt utvärdering sker minst en gång per år avseende genomförda aktiviteter i regionens krisberedskapsplaner, inklusive genomförda utbildningar och övningar.
- Tillse att en slutrapportering görs av genomförda aktiviteter i den åtgärdsplan som togs fram utifrån "Utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset".

2. Granskningens utgångspunkter

2.1 Bakgrund

Revisorerna genomförde 2019 en granskning av Region Kronobergs krisberedskap. I det svar som lämnades av Regionstyrelsen på revisorernas rapport angavs att åtgärder skulle vidtas under 2020. Efter granskningens genomförande inträffade Covid-19-pandemin, som prövade den krisberedskap som fanns på plats. Även världsläget har förändrats och hotbilden har ökat.

Med anledning av ovanstående och utifrån en bedömning av risk- och väsentlighet har revisorerna beslutat att genomföra en uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap. Granskningen omfattas av revisionens långsiktiga planering för fördjupade granskningar och är ett identifierat riskområde i revisionsplanen 2023.

I den tidigare granskningsrapportens sammanfattande bedömning framgick att regionstyrelsen arbetade med kris- och katastrofberedskap på ett ändamålsenligt sätt samt att arbetet sker i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. I rapporten betonades samtidigt att det bör beaktas att hälso- och sjukvården inom och utom länet har en ansträngd kapacitetssituation. Regionstyrelsen har därför anledning att utvärdera hur detta påverkar Region Kronobergs förmåga att upprätthålla en god krisberedskap.

I granskningen identifierades följande förbättringsområden:

- Det behöver tydligare säkerställas att personal erhåller utbildning och övning om rutiner, roller och uppgifter vid krissituationer.
- För att klara mer omfattande händelser krävs samverkan med andra regioner och nationella aktörer. Förutsättningar för sådan samverkan behöver tydliggöras inte minst vad gäller berörd personal och kapaciteter inom hälso- och sjukvården.
- Region Kronoberg har anledning att framöver klargöra vilka principer som ska tillämpas vid avsteg från offentlighetsprincipen.

2.2 Granskningens syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att kontrollera om regionstyrelsen utifrån tidigare noterade brister vidtagit åtgärder och säkerställt en ändamålsenlig krisberedskap.

Delfrågor att besvara syftet

- På vilket sätt har berörd nämnd behandlat granskningen?
- Vilka beslut har fattats till följd av granskningens rekommendationer?
- Vilka åtgärder har vidtagits utifrån granskningens slutsatser och rekommendationer?
- Finns fler aktiviteter som har en koppling till granskningsresultatet?
- Hur har nämnden följt upp att besluten verkställts?
- Vilka effekter har granskningens rekommendationer medfört i verksamheten?
- Har anpassningar av rutiner och riktlinjer gällande krisberedskapen genomförts, på ett ändamålsenligt sätt, vid behov med anledning av pandemin och den ökade hotbilden?
- Finns det ett systematiskt arbete för att löpande utveckla regionens krisberedskap?

2.3 Avgränsning

Delar av arbetet med krisberedskap omfattas av tystnadsplikt¹. Den som deltar eller har deltagit i en kommuns eller en regions verksamhet med beredskap för, eller åtgärder under, extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap berörs av tystnadsplikt. Man får inte obehörigen röja eller utnyttja vad man därigenom har fått veta om förhållanden av betydelse för att förebygga och hantera fredstida kriser och förhållanden av betydelse för totalförsvaret eller rikets säkerhet i övrigt. Delar av risk- och sårbarhetsanalyser är också sekretessbelagda². Granskningen har genomförts med hänsyn tagen till dessa bestämmelser.

Arbetet med krisberedskap inkluderar ett flertal olika områden. Ett av dessa är informations-säkerhet. Vår granskning berör detta område endast översiktligt eftersom revisorerna i Region Kronoberg beslutat om att parallellt med vår granskning också göra en fördjupad granskning av regionens arbete med informationssäkerhet.

2.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. De revisionskriterier som använts i granskningen är:

- Kommunallag (2017:725) 6 kapitlet 1§ och 6§, om regionstyrelsens och nämndernas ansvar.
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) 7 kapitlet 2 §, om att regionen ska planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls.
- Säkerhetsskyddslag (2018:585), om åtaganden avseende säkerhetsskydd.
- SOSFS 2013:22 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap, om regioners förmåga att hantera kriser samt om beredskapsplanering.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om landstings risk- och sårbarhetsanalyser; MSBFS 2015:4.
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), bestämmelser om myndigheters handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar.
- Region Kronobergs riktlinjer och rutiner på området.
- Övriga, för granskningen, tillämpliga lagar, regler, reglementen m.m.

2.5 Ansvarig nämnd

Granskningen avser regionstyrelsen, men för att besvara frågorna har också granskning skett i ytterligare några nämnder avseende genomförande av åtgärder för att förbättra krisberedskapen samt effekter av dessa åtgärder. De nämnder som granskats utöver regionstyrelsen är hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden samt trafiknämnden.

¹ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, 7 kapitlet.

² Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 18 kap 13§.

2.6 Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom följande metoder:

Dokumentstudier: Granskning av styrande dokument, möteshandlingar och protokoll. En genomgång har också gjorts av strategidokument, planer, riktlinjer och rutiner samt uppföljningsdokument, risk- och sårbarhetsanalyser och internkontrollplaner. Visst material som är sekretessbelagt har studerats på plats i Region Kronobergs lokaler.

Intervjuer: I granskningen har intervjuer gjorts med presidiet för regionstyrelsen och ansvariga tjänstepersoner. Vi har också ställt några kontrollfrågor till presidierna för hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och trafiknämnden samt ledande tjänstepersoner inom dessa verksamheter. Sjukhuschef samt några verksamhetschefer och verksamhetsutvecklare har också intervjuats. I bilaga 1 redovisas vilka vi har intervjuat.

Granskningen belyser regionstyrelsens hantering av den tidigare granskningsrapporten och belyser de åtgärder som regionstyrelsen har vidtagit. Styrprocessen i sin helhet har belysts och analyserats. En styrprocess består av att planera, genomföra, följa upp och utvärdera/förbättra.

Granskningen har utförts av KB Revision AB under perioden 1 augusti 2023 till 20 december 2023. Kari Aartojärvi har varit uppdragsansvarig, granskningsledare och kvalitetssäkrare i granskningen. Berit Zackrisson har varit granskare och medverkat i analyserna.

2.7 Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett löpande under granskningens gång samt utifrån en strukturerad modell för kvalitetssäkring av fördjupade granskningar. Modellen bygger på god revisionssed och Skyrev:s vägledning och rekommendationer. Faktakontroll har skett genom att de intervjuade getts möjlighet att lämna synpunkter på de beskrivningar av iakttagelser som gjorts i granskningen.

3. Vad är en kris och vad innebär krisberedskap?

En kris är en händelse i fredstid som hotar grundläggande funktioner och värden i samhället, exempelvis elförsörjningen, människors hälsa eller frihet. Det kan handla om att många människor drabbas eller att en händelse får så stora konsekvenser att samhället inte fungerar som det ska³. Ofta handlar det om extraordinära händelser, det vill säga sådant som avviker från det normala och som innebär en allvarlig störning eller att det finns en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har identifierat 17 oönskade händelser som bedöms utgöra de allvarligaste och mest betydande hoten och riskerna mot Sverige, och som samtidigt bedöms vara realistiska utifrån den expertkunskap som finns⁴. Det är bland annat virusutbrott, väderrelaterade händelser, olyckor av olika slag, haverier och bränder, elavbrott, terrorattentat och sabotage, IT-incidenter, störningar i internationella handelsflöden med mera.

³ MSB:s definition på websida [Vad är en kris? \(msb.se\)](https://www.msb.se/om-oss/vad-ar-en-kris), avläst 2024-01-06

⁴ MSB: Nationell risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) 2023

Krisberedskap handlar om att förbereda sig för olika typer av oönskade händelser i syfte att skydda grundläggande värden i samhället. De värden som ska skyddas kopplar till mål formulerade av riksdag och regering. Det är:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

Krisberedskap handlar om att förebygga, förbereda och hantera, men också om att lära av inträffade kriser. Genom att följa upp, utvärdera och analysera händelser skapas underlag för beslut och inriktningar.

För att kunna hantera olika kriser har Sverige ett krishanteringssystem som inkluderar i stort sett alla sektorer i samhället: kommuner, regioner, länsstyrelser, statliga myndigheter, näringsliv, frivilligorganisationer och ytterst regeringen. De olika aktörerna har olika uppgifter och roller inom krishanteringssystemet. Regionerna ansvarar bland annat för att sjukvård och kollektivtrafik ska fungera under en kris.

4. Krisberedskap – vad styr regionens arbete?

Enligt **lag 2006:544 om Kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap** ska regioner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Regioner ska vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. I lagen anges vidare vikten av samverkan i planerings- och förberedelsearbetet och vid aktuella händelser. Regioner ansvarar också för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Enligt **hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 7 kapitlet 2 §** ska regionen även planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. I **SOSFS 2013:22 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap** anges mer detaljerat vad detta innebär. I föreskriften anges bland annat att varje region vid allvarlig händelse eller risk för sådan händelse ska ha förmåga att bedriva en ändamålsenlig hälso- och sjukvårdsverksamhet samt kunna samverka med andra aktörer. Enligt Socialstyrelsens föreskrift ska varje region ta fram en katastrofmedicinsk beredskapsplan där det ska framgå hur nödvändiga funktioner i hälso- och sjukvården ska larmas och aktiveras vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse. Planeringen av den katastrofmedicinska beredskapen ska utgå från genomförd risk- och sårbarhetsanalys. Det ska finnas en funktion, tjänsteman i beredskap, som är ständigt bemannad. I varje region ska det finnas en funktion, särskild sjukvårdsledning, som ska ansvara för ledningsuppgifter vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse. Regioner ska systematiskt följa upp och utvärdera den katastrofmedicinska beredskapen, med en värdering av kapacitet och förmåga att genomföra insatser vid allvarliga händelser.

Säkerhetsskyddslag (2018:585) reglerar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som rör säkerhetskänslig verksamhet och som därför omfattas av sekretess enligt offentlighets- och

sekretesslagen (2009:400). Den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska utreda behovet av säkerhetsskydd. Med utgångspunkt i analysen ska verksamhetsutövaren planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, förekomst av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och övriga omständigheter.

MSB anger utifrån ovanstående styrande dokument på sin websida de uppgifter regioner har vad gäller krisberedskap. Regioner ska:

- analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.
- fastställa en plan för hantering av extraordinära händelser.
- genomföra utbildningar och övningar för att kunna bedriva samverkan och ledning samt trygga funktionen i samhällsviktig verksamhet.
- utbilda och öva krisledningsnämnden.
- i samverkan med länsstyrelsen, Socialstyrelsen och MSB implementera rutiner för rapportering av lägesbilder.
- ge nyckelpersoner kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.
- ha de förutsättningar som behövs och som följer av säkerhetsskyddslagen för att kunna arbeta med ledningsuppgifter i en krissituation.
- under 2023 fortsätta arbetet med sin krigsorganisation och dess bemanning.
- utbilda och öva regionstyrelsen i att under höjd beredskap ansvara för regionens ledning.
- medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och i övning anordnad av annan statlig myndighet.
- medverka vid införandet av ett tilldelat tekniskt system för informationsutbyte.
- i samverkan med länsstyrelsen implementera rutiner för rapportering och för lägesbilder.

MSB har ett omfattande stödmaterial för arbetet som bland annat innehåller riskkatalog med riskområden som kan användas i analyser och planering. Ett område som lyfts fram är samhällets försörjningsberedskap. Med det avses förmågan att både upprätthålla samhällsviktiga funktioner och att förse befolkningen med de varor och tjänster som krävs för att upprätthålla liv och hälsa.

Covid-19-pandemin, klimatförändringar (torka, översvämningar med mera) samt den ökade hotbilden med anledning av kriget i Ukraina och ytterligare oroligheter i världen har medfört att en rad åtgärder vidtagits under senare år på nationell nivå för att stärka krisberedskapen. Det är åtgärder som påverkar kommuners och regioners arbete med krisberedskap.

5. Bedömningar och rekommendationer i granskningen 2019 av regionens krisberedskap

Region Kronobergs revisorer gav 2019 konsulter från Capire Consulting AB i uppdrag att granska om regionstyrelsen arbetar med kris- och katastrofberedskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. Den sammanfattande bedömningen i granskningsrapporten var att regionstyrelsen arbetar med kris- och katastrofberedskap på ett ändamålsenligt sätt samt att arbetet sker i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. I rapporten pekades dock på

Uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap

att regionstyrelsen har anledning att utvärdera hur den ansträngda kapacitetssituationen kan komma att påverka regionens förmåga att upprätthålla en god krisberedskap⁵.

I granskningen från 2019 gjordes även följande bedömningar:

- Region Kronoberg bedriver ett aktivt säkerhetsarbete och ett aktivt arbete med krisberedskapsfrågor.
- Rutinerna för krisberedskap vid extraordinära händelser är ändamålsenliga. Krishanteringsplanen för hälso- och sjukvården uppfyller de krav som Socialstyrelsen ställer och Region Kronoberg har en rimlig krisberedskap för att klara flera samtidiga eller utdragna händelser.
- Region Kronoberg har en ändamålsenlig organisation för kris- och katastrofledning.
- Region Kronoberg sammanställer den risk- och sårbarhetsanalys som regelverket förutsätter.
- Samverkan inom och utom länet beskrivs som god, men regionens gällande krishanteringsplan för hälso- och sjukvården innehåller inte några skrivningar om samverkan med andra sjukvårdshuvudmän.
- Det finns en oro i framförallt hälso- och sjukvårdsorganisationen att medarbetarna av resursskäl inte är tillräckligt utbildade och tränade.
- Riksdagens civilförsvarsbeslut kan komma att aktualisera sekretessfrågorna i ännu högre grad.

Granskningen från 2019 identifierade följande förbättringsområden:

- Det behöver tydligare säkerställas att personalen erhåller utbildning och övning om rutiner, roller och uppgifter vid krissituationer.
- För att klara mer omfattande händelser krävs samverkan med andra regioner och nationella aktörer. Förutsättningarna för sådan samverkan behöver tydliggöras inte minst vad gäller berörd personal och kapaciteter inom hälso- och sjukvården.
- Region Kronoberg har anledning att framöver klargöra vilka principer som ska tillämpas vid avsteg från offentlighetsprincipen.

Revisorerna begärde svar från Regionstyrelsen avseende planerade och vidtagna åtgärder som tillvaratar de förbättringsmöjligheter som föreslagits i granskningen.

⁵ Capire, Granskning av Region Kronobergs krisberedskap, oktober 2019

6. Resultat av granskningen

I detta avsnitt beskriver vi våra iakttagelser och bedömningar kopplat till respektive revisionsfråga. Vi sammanfattar slutsatser och bedömningar i en tabell med svar på granskningens revisionsfrågor. Avsnittet avslutas med våra rekommendationer utifrån genomförd granskning.

6.1 Regionstyrelsens behandling av granskningsrapporten från 2019 och vidtagna åtgärder utifrån granskningens slutsatser och rekommendationer

6.1.1 Iakttagelser

6.1.1.1. Regionstyrelsens behandling av granskningsrapporten

På regionstyrelsens möte 2020-02-11 behandlades ett ärende avseende svar på revisionsrapporten. Följande svar lämnades på granskningens rekommendationer:

Rekommendation 1

Det behöver tydligare säkerställas att personalen erhåller utbildning och övning om rutiner, roll och uppgifter vid krissituationer

- Regionstyrelsen anger i sitt svar att det i Krishanteringsplan för hälso- och sjukvård 2019-10-10 framgår vilka funktioner i linjeorganisationen som har ansvar för att säkerställa att utbildning och övning genomförs. Regionstyrelsen föreslår att säkerhetsenheten under 2020, som stöd och hjälp till verksamheterna, tar fram informationsmaterial som kan användas i utbildningssyfte samt tar fram övningsscenarion som kan användas vid övningar.

Rekommendation 2

För att klara mer omfattande händelser krävs samverkan med andra regioner och nationella aktörer. Förutsättningarna för sådan samverkan behöver tydliggöras inte minst vad gäller berörd personal och kapaciteter inom hälso- och sjukvården.

- Regionstyrelsen anger i sitt svar att Region Kronobergs tjänsteman i beredskap (TiB) vid särskilda händelser initialt har ansvar för att säkerställa att samverkan sker med andra regioner och nationella aktörer. Den samverkan som sker i linjeorganisation mellan personal och verksamheter är densamma som vid en kris. Inträffar en särskild händelse inom hälso- och sjukvården bildas krisledning som ansvarar för sina respektive verksamheter, både vad gäller personal och kapaciteter. När de inte längre klarar av att hantera vårdplatser, personal etc. lyfts detta upp till den regionala särskilda krisledningen.
- Regionstyrelsen anger vidare att regionens samverkan internt, med andra regioner och på nationell nivå är beskrivet i Region Kronobergs Krishanteringsplan (2019) samt att Region Kronoberg deltar i olika forum/nätverk/utbildningar som lägger god grund för samverkan även vid kris och där kontaktvägarna till andra regioner och på nationell nivå är tydliga.

Rekommendation 3

Region Kronoberg har anledning att framöver klargöra vilka principer som ska tillämpas vid avsteg från offentlighetsprincipen.

- Regionstyrelsens anger i sitt svar att Region Kronoberg sedan 2018 via riktlinjer klargjort vilka principer som ska gälla vid avsteg från offentlighetsprincipen och som utgår från säkerhetsskyddslagstiftningen 2018:585 2 kap § 5. Man anger vidare att det förutom

säkerhetsskyddslagstiftningen finns olika lagrum som styr och är en hjälp vid säkerhetsbedömningar om avsteg ska göras. Bedömningen är att inga ytterligare åtgärder behöver genomföras.

6.1.1.2 Vidtagna åtgärder utifrån det svar som regionstyrelsen lämnade på rapporten

Vår granskning visar att en utveckling har skett av arbetet med krisberedskap under en följd av år. Strategier, planer och checklistor med mera har uppdaterats löpande. Utbrottet av covid-19-pandemin i inledningen av år 2020 gjorde att Region Kronoberg fick fokusera på krishantering för att lösa de akuta problem som uppstod med anledning av pandemin. Några planer togs dock fram även under åren 2020 - 2022. Under 2023 har arbetet intensifierats och beslut har fattats om ett flertal strategier, planer, riktlinjer och rutiner för arbetet med krisberedskap.

Regiondirektören har fastställt en **Riktlinje för utbildning och övning inom krisberedskap och civilt försvar i Region Kronoberg** som gäller från och med 2023-09-11. Framtagandet av riktlinjen och av en utbildnings- och övningsplan bygger på lagkrav att personal och förtroendevalda ska få den utbildning och övning som krävs för uppdraget. I riktlinjen beskrivs Region Kronobergs övnings- och utbildningsorganisation och det ansvar som bland annat regional utbildnings- och övningsledare, regional utvärderingsledare, beredskapsläkare samt säkerhetschef har. Efter genomförda utbildningar och övningar ska en utvärdering göras. Utvärderingen ska utgå från syfte och mål med utbildningen/övningen och en analys ska göras om syfte och mål uppnåddes. Det är sedan verksamhetens ansvar att utifrån utvärderingsresultatet förändra och utveckla arbetssätt/arbetsmetoder.

Region Kronoberg har också tagit fram en **Utbildnings- och övningsplan** (daterad 2023-09-11). I planen beskrivs ett flertal utbildningar och övningar vad gäller krisledning på olika organisatoriska nivåer. I planen beskrivs också ett stort antal utbildningar och övningar i mer konkreta uppgifter kopplat till olika tänkbara händelser. Det gäller bland annat utbildning av ambulanssjukvårdare, organisation, ledning och roller på akutmottagningen vid katastrofmedicinsk händelse, traumaövningar, medicinövning, infektionsövning, krisstöd på skadeplats med mera. Regionanställda ska erbjudas en grundkurs i krisberedskap och en grundkurs i kapacitetsökningsförmåga. Ett flertal utbildningar ska ges för Tjänstemän i beredskap (TiB) samt blivande TiB. Ett flertal utbildningar riktas särskilt till hälso- och sjukvårdspersonal. Ansvar att genomföra utbildningar ligger till stor del på verksamhetscheferna för respektive verksamhet.

Vad gäller **samverkan och ledning** har krisledningsorganisationen setts över inom hälso- och sjukvården utifrån bemanning och arbetssätt. Planeringssamverkan sker med bland annat Socialstyrelsen, SKR, Försvarmakten, Civilområde syd, Länsstyrelsen samt med andra kringliggande regioner. Arbeta genomförs också gällande kartläggning och analys av försörjningsberedskapen. I granskningen framkommer att regionen planerar att ha en funktion som samordnar all försörjningsberedskap. Försörjningsberedskapen handlar också om samverkan med myndigheter, andra regioner och med kommuner kring förråd, material, bränsle med mera. Samverkan på ett mer lokalt plan sker på många olika nivåer. Införande av så kallad "blå pärm" pågår ute i verksamheter där checklistor, rutiner, planer etc. samlas för att inte enbart finnas digitalt. I samband med detta har en revidering av olika dokument genomförts.

6.1.1.3 Genomförda intervjuer

Vid våra intervjuer framkommer att ett flertal utbildningar genomförts och kommer att genomföras under hösten 2023. Beredskapsveckan i vecka 39 hade övning som tema⁶. Vad gäller utbildningar så är en del av dessa digitala där medarbetare kan genomföra utbildningarna vid valfri tidpunkt. Så kallade scenariokort för olika typer av händelser har tagits fram. De intervjuade ser utbildning och övning som viktigt i att säkerställa en god krisberedskap. En viss oro lyfts av många av de intervjuade att alla verksamhetschefer inte fullt ut kan ta sitt ansvar att genomföra utbildningar, bland annat beroende på att verksamheten i vardagen är pressad och att det då kan vara svårt att fokusera på krisberedskap.

I intervjuerna framgår också att arbete pågår med att utveckla samverkan mellan regionerna men att den behöver bli mer strukturerad. Ett problem som lyfts är att det inom olika områden sker samverkan utifrån helt olika samverkansstrukturer och att kommunikationsvägarna till myndigheter behöver klarläggas. Frågan gäller bland annat vilka myndigheter som Region Kronoberg kan kommunicera med direkt utan att gå via någon annan myndighet. Förslag på nationell samverkan avseende hälso- och sjukvård håller på att tas fram. Några av de intervjuade anger att krisberedskapsfrågor har diskuterats i samverkan i södra sjukvårdsregionen (halva Halland, Skåne, Blekinge och Kronoberg). En av de intervjuade anger att avtal med privata vårdgivare vad gäller deras medverkan i arbete med krisberedskap behöver utvecklas. En erfarenhet från pandemin var att de privata vårdgivarna i viss utsträckning involverades allt utifrån hur läget utvecklades och inte utifrån vad som i förhand hade planerats och avtalats. I framtagna planer beskrivs dock att privata vårdgivare har samma krav som regionens egna verksamheter.

Några av de intervjuade anser att ansvarsfrågorna för kritiska funktioner såsom läkemedel, sjukvårdsmaterial, skyddsmaterial, kost samt bränsle till fordon och dieseldrivna generatoraggregat inte är fullt ut klarlagda och att ansvaret behöver tydliggöras i samverkan med myndigheter, kommuner med flera. Brist och störning i försörjningskedjan lyfts som en stor risk i regionens risk- och sårbarhetsanalys, där såväl sannolikhet som konsekvens bedöms vara hög.

6.1.2 Bedömning

Vår bedömning är att regionstyrelsen har behandlat granskningen och avlämnat ett svar på vilka åtgärder som styrelsen ämnar vidta med anledning av de bedömningar och rekommendationer som lämnades i granskningsrapporten. Vi noterar också att åtgärder har vidtagits utifrån granskningens slutsatser och rekommendationer. Åtgärderna har fokus på utbildning och övning. En omfattande utbildnings- och övningsplan har tagits fram och vår bedömning är att den är ändamålsenlig och kan utgöra en god grund för det konkreta arbetet att genomföra prioriterade utbildningar och övningar.

Ansaret att genomföra utbildningar och övningar samt att säkerställa att verksamheten kan upprätthållas under en krishändelse ligger på linjeorganisationen och verksamhetscheferna. Utifrån genomförda intervjuer är vår bedömning att det finns en risk att utbildningar och övningar inte ges tillräcklig uppmärksamhet i verksamheter som har en hög arbetsbelastning i det dagliga

⁶ Beredskapsveckan är ett initiativ från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och är en del av arbetet med att stärka Sveriges krisberedskap och totalförsvaret. Den samlar en bredd av olika aktörer, som regioner, kommuner, civilsamhälle, branschorganisationer, myndigheter och näringsliv till en gemensam insats.

ordinarie arbetet. Vi menar därför att systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheternas arbete utifrån planerna bör vara en prioriterad uppgift för regionstyrelsen. Vår bedömning är också att verksamhetscheferna behöver ett utökat stöd i att planera och genomföra utbildningar och övningar.

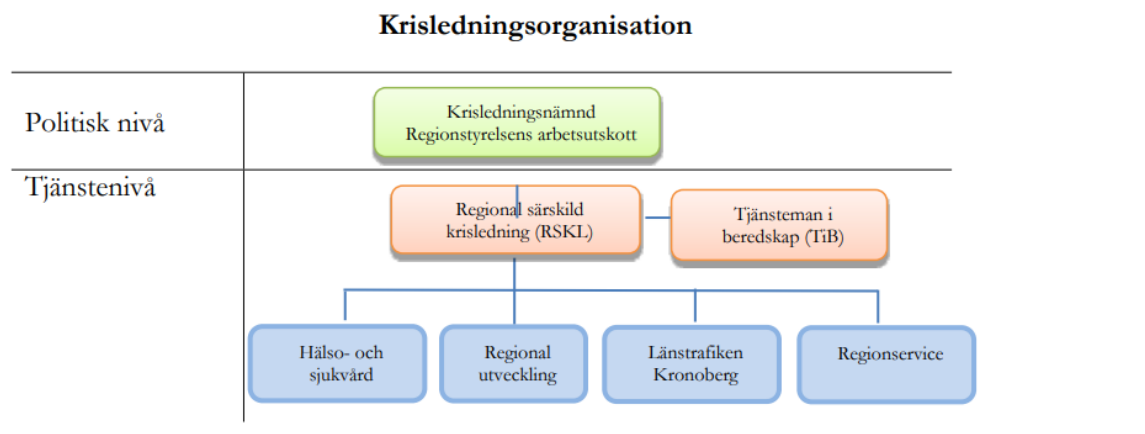
I granskningen 2019 lämnades också en rekommendation om att det, för att klara mer omfattande händelser, krävs samverkan med andra regioner och nationella aktörer. I rapporten angavs att förutsättningarna för sådan samverkan behöver tydliggöras inte minst vad gäller berörd personal och kapaciteter inom hälso- och sjukvården. I granskningen har framkommit att regionstyrelsen nu arbetar aktivt med att försöka klargöra samverkansfrågorna. Detta är inte minst viktigt ifall krishändelser av mer omfattande karaktär skulle inträffa som på ett avgörande sätt skulle påverka Region Kronobergs förmåga att hantera krisen.

6.2 Övriga aktiviteter kopplat till granskningsresultatet 2019

6.2.1 Iakttagelser

6.2.1.1 Ledning, styrning och organisation

I Beredskapsplan för Region Kronoberg - Strategisk inriktning för krisberedskap och civilt försvar, beslutad av regionstyrelsen 2023-08-29, anges regionens organisation för krisberedskap.

Figur 1: Region Kronobergs krisledningsorganisation

- Regionstyrelsens arbetsutskott är Region Kronobergs krisledningsnämnd.
- Regiondirektören ansvarar för Region Kronobergs krisberedskap och att det tas fram en övergripande beredskapsplan för varje ny mandatperiod. Regiondirektören har också uppdrag att ansvara för att krisberedskapsarbetet inom hela Region Kronoberg bedrivs så effektivt som möjligt.
- Säkerhetschefen ansvarar för ledning, samordning, utveckling och uppföljning av regionens strategiska säkerhetsarbete och ansvarar för att det finns en organisation för krisberedskapen i regionen på övergripande nivå (säkerhetsenheten). Enheten ansvarar för att regionala beredskapsplaner och utbildnings- och övningsplaner utarbetas samt att risk- och sårbarhetsanalyser utförs. I uppdraget ingår också ansvaret för funktionen Tjänsteman i beredskap (TiB), samt säkerhetsskydd (säkerhetsskyddschef).

- Beredskapsöverläkare ansvarar för att stödja säkerhetsenheten inom krisberedskap och civilt försvar med planering av hälso- och sjukvårdens krisberedskap/civilt försvar.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden, trafiknämnden samt servicedirektören ska inför varje ny mandatperiod ta fram krisberedskapsplaner för sina respektive verksamheter som ska implementeras och följas upp. Man har också ansvar för att säkerställa att utbildning och övning genomförs.
- Regionstaben ansvarar för att identifiera risker som kan ha påverkan på regionens krisberedskap och civilt försvar samt åtgärder som behöver vidtas, exempelvis reservrutiner.
- Chefer i linjeorganisationen ansvarar för krisberedskap inom sitt ansvarsområde och ska se till att personal ges tillräckliga kunskaper, relevant utbildning och att exempelvis checklistor och rutiner finns och är kända.
- Medarbetare ska medverka i utbildningar, övningar och följa instruktioner och planer. Medarbetare ansvarar för att bidra i arbetet med att öka krisberedskapen genom att rapportera brister, risker och incidenter till närmaste chef.

6.2.1.2 Strategidokument och planer

En genomgång av styrande dokument som avser krisberedskap visar att beslut har fattats om ett flertal nya och uppdaterade styrdokument sedan granskningen av krisberedskap 2019. Ett viktigt underlag för styrdokument och planer är den risk- och sårbarhetsanalys som ska göras enligt lag om extraordinär händelse. På regionstyrelsens möte 2023-10-19 fastställdes den senaste versionen av analysen. I risk- och sårbarhetsanalysen beskrivs identifierad samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden inom regionens ansvarsområde. Utifrån det lyfts ett stort antal risker och sårbarheter. En del av risk- och sårbarhetsanalysen bedöms innehålla uppgifter som omfattas av offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 18 kap 13§. Den redovisas därför i en särskild sekretessklassad bilaga.

Följande viktigare strategidokument och planer har identifierats i granskningen:

- Beredskapsplan för Region Kronoberg - Strategisk inriktning för krisberedskap och civilt försvar, beslutad av regionstyrelsen 2023-08-29.
- Krisberedskapsplan för hälso- och sjukvården, beslutad av hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-08-30.
- Riktlinje för pandemi, fastställd av regiondirektören 2020-03-31.
- Epidemi- och influensapandemiplan, fastställd av regiondirektören 2021-12-22.
- CBRNE-plan, fastställd av regiondirektören 2019-11-28.
- Evakueringsplan vid särskild händelse för sjukhusen i Region Kronoberg, beslutad av hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-08-30.
- Brandskyddsplan för Region Kronoberg, beslutad av regionstyrelsen 2021-01-26.
- Plan för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter, beslutad av regionstyrelsen 2021-01-26.
- Klimatanpassningsplan för Region Kronoberg, beslutad av regionstyrelsen 2022-11-15.
- Riktlinje för kriskommunikation, fastställd av kommunikationsdirektören att gälla från och med 2023-08-25.

Utöver ovanstående planer finns också en beslutad Plan för höjd beredskap. Den beskrivs under avsnitt 6.5 nedan. Det bör också nämnas att arbete pågår med krisberedskapsplaner för trafikenämnden och för regionservice. Dessa ska vara klara kring årsskiftet 2023-2024.

6.2.1.3 Beredskapsplan för Region Kronoberg - Strategisk inriktning för krisberedskap och civilt försvar

Planen är till största delen strategisk och ska utgöra inriktning för Region Kronoberg före, under och efter en särskild händelse, extra ordinär händelse, höjd beredskap och krig. I planen anges att samtlig beredskapsplanering inom Region Kronoberg ska ligga i linje med denna plan.

Region Kronoberg anger följande mål för regionens krisberedskap:

- Regionen ska ha en god grundförmåga att hantera olika typer händelser. Det vill säga; att ha en förmåga att vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas.
- Regionen ska ha förmåga att ge drabbade, allmänheten och företrädare för massmedia information vid eller vid risk för en allvarlig händelse.
- Regionen ska regelbundet utbilda och öva medarbetare och berörda för att kunna hantera olika händelser.
- Regionen ska aktivt verka för samordning och samverkan inom området krishantering tillsammans med andra aktörer i krishanteringssystemet, både inför, under och efter en händelse.
- Regionen ska utvärdera, återföra och sprida kunskap efter genomförda insatser/händelser, övningar samt i samband med tillfällena som bedöms som relevanta. Regionen ska ta tillvara forskningsresultat och i möjligaste mån vara delaktiga i utvecklingen av Sveriges krishantering.
- Regionen ska ha en god kunskap om vilka risker och sårbarheter som kan påverka verksamheterna samt en planering för hur dessa risker och sårbarheter ska elimineras.

I planen beskrivs vad som gäller i stabsläge, förstärkningsläge respektive katastrofläge. Även kriskommunikation och samverkan med andra samhällsaktörer beskrivs detaljerat. I planen betonas att den bör vara integrerad och förankrad i den dagliga verksamheten. Kontinuitetsplanering är en grundläggande förutsättning för att säkerställa en god krisberedskap inom Region Kronoberg. Kontinuitetsplaner ska därför finnas för att hantera driftstörningar och störningar i försörjning av material, läkemedel och måltider. För att säkerställa försörjningsförmåga och minska sårbarheter ska kontinuitetsplanering även finnas vad gäller drivmedelsförsörjning för transporter som exempelvis ambulans, varutransporter, interna transporter, blodförsörjning samt upphandling och inköpsförsörjning. Region Kronoberg har tagit fram en *Vägledning för kontinuitetsplanering* (daterad 2023-10-04)

I Beredskapsplan för Region Kronoberg anges regionens beredskaps- och kontinuitetsplaner i en förteckning (se bilaga 2). I granskningen noteras att några planer återstår att ta fram.

6.2.1.4 Krisberedskapsplan för hälso- och sjukvården

Syftet med krisberedskapsplanen för hälso- och sjukvården är att ge en tydlig inriktning för arbetet inför, under och efter en särskild händelse. Planen beskriver även roller, ansvar och uppgifter. Alla vårdgivare inom Vårdval Kronoberg omfattas av planen. Planen innehåller åtgärder för att stärka den katastrofmedicinska beredskapen. Det ska kompletteras med checklistor för

katastrofmedicinska händelser, interna driftavbrott samt andra särskilda händelser som kan inträffa. Checklistor beskriver mer detaljerat vilka åtgärder som behöver vidtas på den enskilda arbetsplatsen och ansvar för att de tas fram har respektive verksamhet. I ett särskilt avsnitt beskrivs katastrofmedicinsk ledning och den organisation som aktiveras vid en katastrofmedicinsk händelse. Även resurser i övrigt beskrivs i planen.

6.2.1.5 Riktlinje för pandemi samt epidemi- och influensapandemiplan

Riktlinjen och planen beskriver hur arbetet ska organiseras och vilka åtgärder som ska vidtas vid en pandemi. I riktlinjen beskrivs ansvar för olika delar av arbetet, från internationell nivå till verksamhetsnivå i Region Kronoberg. I riktlinjen beskrivs också åtgärder inför och under en pandemi. Åtgärdskalendrar för primärvården och för slutenvården beskrivs. I epidemi- och influensapandemiplanen beskrivs hur smittskyddsarbetet i Region Kronoberg ska bedrivas när vårdens normala resurser inte räcker till alternativt måste omfördelas samt ansvarsfördelningen. Enligt uppgift i granskningen ska riktlinjen för pandemi bakas in i epidemi-och influensapandemiplanen i kommande version.

6.2.1.6 CBRNE-plan

CBRNE är en förkortning som står för kemiska(C), biologiska(B), radiologiska(R), nukleära(N) och explosiva ämnen(E). Många av dessa ämnen kan förorsaka allvarliga skador på människa och miljö. Planen beskriver ansvar och organisatoriska förutsättningar för Region Kronoberg vid en allvarlig CBRNE-händelse.

6.2.1.7 Evakueringsplan vid särskild händelse för sjukhusen i Region Kronoberg

Evakueringsplan för sjukhusen (Centrallasarettet i Växjö, Ljungby lasarett samt Sigfrids sjukhus) beskriver hur arbetet ska planeras, ledas och samordnas vid en särskild händelse där det krävs en evakuering av patienter, personal och besökare. I planen anges att syftet med en evakuering är att snabbt och effektivt få patienter, personal och besökande bort från ett hotat område till en säker plats. I planen beskrivs kritiska funktioner vid evakuering. Dessa anges vara teknisk försörjning, dokumentation, läkemedel och medicinteknisk utrustning, säkerhetspersonal samt intern kommunikation. Transporter och logistik från avdelningar/mottagningar till återsamlingsplats och vidare till uppsamlingsplats beskrivs också. I planen anges att all personal ska få regelbunden brandskyddsutbildning och att det vid en evakueringshändelse ska ske en uppföljning och utvärdering.

6.2.1.8 Brandskyddsplan för Region Kronoberg

I brandskyddsplanen anges att Region Kronobergs mål med det systematiska brandskyddsarbetet är att ingen person ska komma till skada på grund av brand och vid en brandincident ska lokalerna om möjligt kunna nyttjas dagen efter. I planen anges bland annat att man genom kontroll och underhåll av det byggnadstekniska brandskyddet ska säkerställa dess funktioner samt genom utbildning och information skapa förutsättningar för att ett systematiskt brandskyddsarbete kan bedrivas så effektivt som möjligt. I planen beskrivs rutiner vid brand och utbildningsplaner. Dessutom beskrivs hur egenkontroll och tillsyn ska gå till. Brandskyddsarbetet ska dokumenteras och följas upp i syfte att hitta möjligheter till förbättringar.

6.2.1.9 Plan för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter⁷

I planen för informationssäkerhet och skydd av personuppgifter anges att information är en viktig strategisk resurs för Region Kronoberg. En säker informationsförsörjning är avgörande för Region Kronobergs förmåga att uppnå sina verksamhetsmål. Det är därför viktigt att informationshanteringen skyddas mot såväl avsiktliga som oavsiktliga störningar. Målsättningen med informationssäkerhetsarbetet och skydd av personuppgifter är att invånarna ska vara förvissade om att information inom Region Kronoberg hanteras korrekt och har tillräckligt skydd.

I planen anges en rad grundläggande principer som styr regionens arbete för god informationssäkerhet. Vad gäller arbetet med skydd av personuppgifter anges inriktning samt ansvarsfördelning. Planen ska konkretiseras i riktlinjer och rutiner som tillsammans bildar Region Kronobergs Ledningssystem för Informationssäkerhet, LIS.

6.2.1.10 Klimatanpassningsplan för Region Kronoberg

I klimatanpassningsplanen anges att Region Kronoberg ansvarar för en mängd funktioner och service som påverkas av ett varmare klimat, exempelvis hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling. Alla dessa verksamheter behöver anpassas till ett klimat i förändring. Genom att anpassa organisationen till ett förändrat klimat kan till exempel skador förebyggas, hälsorisker minskas, kostnader minskas och nya möjligheter tas tillvara. I planen anges att en analys ska göras som identifierar hur Region Kronobergs verksamheter behöver förbereda sig för ett förändrat klimat med fokus på hälsa, egendom och infrastruktur. I planen finns en översiktlig handlingsplan för klimatanpassning.

6.2.1.11 Riktlinje för kriskommunikation

I planen anges att regionen med en snabb, tydlig och korrekt kommunikation vid en allvarlig händelse ökar möjligheten att motverka oro och ryktesspridning internt och externt, samt skapar förståelse för situationen och dess konsekvenser. Vid en allvarlig händelse ska kommunikationen bidra till att händelsen hanteras på bästa sätt genom tydlighet i hur berörda ska agera. Kommunikationen ska skapa trygghet under händelsen genom att förmedla hanteringen av händelsen internt och externt. Den ska också upprätthålla förtroendet för Region Kronoberg genom att hantera bilden av det inträffade. Kommunikationsinsatser ska samordnas, dels inom Region Kronoberg, dels vid behov med myndigheter och organisationer på lokal, regional och nationell nivå.

6.2.1.12 Genomförda intervjuer

I våra intervjuer med förtroendevalda och ansvariga tjänstepersoner framkommer att det pågår ett omfattande arbete för att utveckla och förbättra regionens krisberedskap i enlighet med lagstiftning och MSB:s riktlinjer. Det finns en bred enighet bland de intervjuade om att arbetet under senaste året intensifierats och blivit mer systematiskt och strukturerat. De planer som tagits fram anses utgöra en god grund för arbetet med krisberedskap.

I intervjuer med verksamhetsföreträdare framkommer att arbete pågår med krisberedskapsplaner för kollektivtrafik och regionservice. Arbete pågår också med checklistor med mera som ska samlas i en beredskapspärm (den så kallade "blå pärmen"). Under beredskapsveckan i vecka 39

⁷ Som nämnts i avsnittet 2.3 Avgränsning så genomför revisionen en särskild fördjupad granskning avseende informationssäkerhet. Med anledning av det berörs inte området ytterligare i denna granskningsrapport.

genomfördes ett flertal övningar. Under hösten 2023 genomförs ett flertal utbildningar i krisberedskap för förtroendevalda. Vid våra intervjuer framkommer att kontinuitetshandling har en hög prioritet i många verksamheter för att i största möjliga utsträckning bibehålla förmågan att bedriva verksamheten i en kris. Arbete uppges ha genomförts, alternativt pågå, med samtliga de uppgifter som MSB anger att regionerna har att utföra (se förteckning på sidan 7).

Vikten av en god kriskommunikation har lyfts och åtgärder har vidtagits för att klara av att ha en god kommunikation även under långvariga händelser. Kommunikationsavdelningen har ständigt en kommunikatör i beredskap (KiB). Det finns ett samarbete mellan kommunikationsavdelningen och säkerhetsavdelningen där TiB och KiB träffas regelbundet för att byta erfarenheter.

I intervjuerna lyfts dock ett flertal områden där man ser brister eller där det finns risk för att krisberedskapsarbetet brister. Det gäller framförallt följande områden:

- Några av de förtroendevalda upplever att det finns en viss otydlighet kring regionens övergripande krisledning vad gäller ansvar och mandat. Osäkerheten avser vilka mandat nämndledamöterna har kontra krisledningsnämnden vid en krishändelse.
- Några av de förtroendevalda som intervjuats anser att beslutsvägarna i en krissituation behöver formaliseras och förtydligas. Detta utifrån erfarenheterna av beslutsprocessen under pandemin då mycket löstes improviserat.
- Beslutet att avbryta projektet avseende byggnation av ett nytt akutsjukhus i Växjö innebär att arbetet med krisberedskap behöver få ökat fokus kopplat till ombyggnationen av Centrallasarettet Växjö. I projekteringen av ett nytt sjukhus låg mycket utvecklingstankar avseende hur krishändelser skulle kunna hanteras som nu behöver omhändertas och vidareutvecklas i samband med ombyggnationen av befintligt sjukhus.
- Att få en robust lösning vad gäller förråd för läkemedel, skyddsmaterial med mera lyfts av många intervjuade. Några av de intervjuade menar att regionen behöver fundera på placeringen av dessa förråd. Krigen i Ukraina och mellanöstern visar på att sjukhus inte är fredade. Att placera förråd i anslutning till sjukhus kan därmed vara en risk.
- I några av intervjuerna lyfts vikten av att regionen har tillgång till fordon, chaufförer och drivmedel i tillräcklig omfattning för transporter, evakueringar med mera. Det ställer krav på att upphandlingar och avtal tar fasta på detta behov och att tillräckliga drivmedelsförråd finns.
- I samband med pandemin utvecklades arbetssätt för krishantering där en hel del lärande finns att inhämta.
- Flertalet av de intervjuade anser att regionen har en ändamålsenlig organisation för säkerhets- och beredskapsarbete. I och med att den är samlad i en enhet upplever många att den har en god förmåga att hålla ihop och hantera frågorna inom området. Beslutsvägarna är korta. Flertalet intervjuade anser att resurserna just nu är tillräckliga, men att det kan finnas behov av särskilt utsedda stödpersoner i några av verksamheterna, framförallt inom sjukhusverksamheterna. Några av de intervjuade lyfter också risken att verksamheterna kan ta för givet att beredskapsarbetet fungerar och att den centrala säkerhetsenheten sköter arbetet och att man inte i tillräcklig utsträckning beaktar att en stor del av ansvaret för arbetet med krisberedskap ligger på respektive verksamhetschef. Eller som en av de intervjuade uttryckte det: "Arbetet med krisberedskap är ett chefsansvar och här finns en del att önska. Chefernas ansvarstagande varierar".

6.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att Region Kronobergs övriga aktiviteter kopplat till granskningsresultatet 2019 i allt väsentligt är ändamålsenligt. Vi noterar att regionen bedrivit ett omfattande och aktivt arbete för att stärka krisberedskapen i enlighet med de krav som lagstiftning och myndigheter ställer. Ett flertal strategier, riktlinjer och planer har tagits fram. Utgångspunkten i planeringen utgår från svensk krishanterings grundprinciper om att kriser ska hanteras i den verksamhet som berörs och i största möjliga utsträckning inom ramen för den normala organisationen. Vår bedömning är att framtagna planer utgör en god grund för det fortsatta löpande arbetet med krisberedskap. Granskningen visar dock att en hel del konkreta aktiviteter som anges i planerna återstår att genomföra och vår bedömning är därför att det är angeläget att ha starkt fokus på detta genomförande.

Vi ser en del utmaningar och risker. Vår bedömning är att det finns anledning för regionstyrelsen att värdera ifall regionens säkerhetsorganisation är tillräcklig för att verksamheterna ska kunna bedriva ett ändamålsenligt och effektivt arbete med krisberedskap. Vår bedömning är att den regiongemensamma säkerhetsorganisationen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt, men det finns risk för att det saknas en effektiv mottagning av strategier, riktlinjer och planer i regionens förvaltningar. Det är ett omfattande program av aktiviteter som ska genomföras, vilket ställer stora krav på regionens verksamheter och det lokala ledarskapet. Ansvar för en stor del av aktiviteterna vilar på linjeorganisationen och förvaltnings- och verksamhetschefer, vilket är i linje med hur krisarbete ska bedrivas. Det saknas dock i många fall tjänstepersoner i förvaltningarna med uttalat ansvar för säkerhetsfrågor. Risk finns för att viktiga aktiviteter inte blir genomförda utan att någon driver frågorna. Vår bedömning utifrån genomförda intervjuer är att det behövs mer stöd till verksamhetscheferna i arbetet med krisberedskap och att regionstyrelsen bör utreda och analysera behovet av tjänstepersoner med ett särskilt ansvar för säkerhetsfrågor inom framförallt regionens sjukhus.

6.3 Regionstyrelsens uppföljning av att beslut verkställts

6.3.1 Iakttagelser

6.3.1.1 Rutiner och riktlinjer för uppföljning och rapportering

Vi har i granskningen inte identifierat någon specifik riktlinje eller rutin för en mer samlad uppföljning och rapportering av Region Kronobergs arbete med krisberedskap. Uppföljning och rapportering nämns i många av de planer som beskrivits ovan, men det är oklart hur genomförandet ska följas upp.

6.3.1.2 Genomförda uppföljningar och rapporteringar och regionstyrelsens åtgärder med anledning av rapporteringen

Kommuner och regioner ska årligen rapportera arbetet med säkerhet och krisberedskap i form av indikatorer till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Region Kronoberg har gjort en sådan rapportering under hösten 2023 som behandlades på regionstyrelsens möte 2023-10-19. Rapporten är sekretessbelagd. I beslutsunderlaget anges sammanfattningsvis att uppföljningen av samtliga indikatorer visar att Region Kronoberg har en god beredskap för att hantera särskilda/extraordinära händelser. I granskningen har vi inte noterat någon ytterligare rapportering till regionstyrelsen och därmed inte heller några åtgärder från regionstyrelsens sida.

6.3.1.3 Genomförda intervjuer

I våra intervjuer framkommer att det görs en rad olika uppföljningar av genomförda aktiviteter som rör utbildningar och övningar. Säkerhetsenheten betonar vikten av att dokumentera under det akuta skedet i övningen. Dessutom görs händelseanalyser efter olika händelser som inträffar.

Uppföljning av medarbetares utbildningar sker i den så kallade Kompetensportalen. Flera av de förtroendevalda lyfter dock behovet av ytterligare uppföljning och rapportering. Politiska beslut fattas om olika planer som sedan överlämnas till verksamheten att genomföra. Flera av de intervjuade önskar ytterligare återkoppling om resultatet av implementeringen av planerna.

6.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att det är angeläget att regionstyrelsen tillser att det görs en mer systematisk och strukturerad uppföljning och utvärdering av faktiskt genomförda aktiviteter utifrån de planer som regionen har tagit fram. Genomförandet av planer och aktiviteter ställer stora krav på verksamhetschefernas engagemang. Det är väsentligt för regionstyrelsen att säkerställa att verksamhetscheferna tar det ansvar som de åläggs.

6.4 Effekter av granskningens rekommendationer i verksamheten

6.4.1 Iakttagelser

6.4.1.1. Effekter av den tidigare granskningens rekommendationer samt av genomfört utvecklingsarbete

Vi har i rapporten beskrivit ett stort antal åtgärder som vidtagits regionövergripande och i regionens verksamheter. I granskningen framkommer att de senaste årens händelser med covid-19-pandemin och med en ökad hotbild i omvärlden har påskyndat regionens arbete med krisberedskap. Ett omfattande arbete har bedrivits med att ta fram strategier och planer för regionens arbete med krisberedskap. Åtgärderna har framförallt fått effekter i form av ökad medvetenhet av vikten av att arbeta med krisberedskap samt att det nu finns riktlinjer och rutiner på plats ifall olika krishändelser uppkommer.

6.4.1.2. Genomförda intervjuer

De intervjuade uppger i stort sett samstämmigt att krisberedskapsarbetet under senare år har intensifierats och blivit mer strukturerat och systematiskt. Många betonar att verksamheterna nu tar arbetet på ett större allvar, efter erfarenheterna av pandemin och med tanke på den ökade hotbilden i omvärlden. I några av intervjuerna lyfts dock en oro för att effekter inte uppstår i alla delar av organisationen beroende på en ansträngd arbetssituation i vardagen som gör att chefer och medarbetare inte ges förutsättningar att arbeta systematiskt med krisberedskapsfrågor.

6.4.2 Bedömning

Vår bedömning är att arbetet med krisberedskap resulterat i en ökad krismedvetenhet och i insikt om att regionen och dess verksamheter behöver utveckla krisberedskapen. Det är kanske inte så mycket den tidigare rapporten som bidragit till det, utan snarare erfarenheterna av covid-19-pandemin och ökad hotbild i omvärlden. Likväl noterar vi i granskningen att det finns en risk för att dessa effekter inte fullt ut fått spridning i alla delar av organisationen.

6.5 Genomförda anpassningar av rutiner och riktlinjer med anledning av pandemin och den ökade hotbilden

6.5.1 Iakttagelser

6.5.1.1 Utvärdering av krishanteringen i samband med pandemin samt vidtagna åtgärder

På uppdrag av regionstyrelsen gjorde KPMG hösten 2020 en större utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av covid-19-pandemin⁸. Fokus i utvärderingen låg på hälso- och sjukvården, men även andra verksamheter berördes. Utvärderingen landade i följande slutsatser:

- Att ledningsarbetet i den Regionala Särskilda Krisledningen (RSKL) hade fungerat väl, men att ledningsarbetet i en utdragen händelse behöver utvecklas. Krisledning i kombination med daglig verksamhetsledning av ordinarie verksamhet har varit en utmaning och har skapat omfattande verksamhetsskulder.
- Att verksamheternas vilja att samarbeta har varit en framgångsfaktor, men det finns en förbättringspotential i omfördelning av resurser för att stötta särskilt utsatta verksamheter.
- Att kommunikationen har fungerat väl.

I utvärderingen gavs följande rekommendationer till Region Kronoberg:

- Anpassa krisledningsarbetet till en utdragen händelse för att säkerställa uthålligheten i krisledningsarbetet och undvik onödigt stora verksamhetsskulder.
- Tydligare uppföljning av effekterna av de beslut som tas i RSKL för att säkerställa att beslut får önskad effekt och är anpassade till en utdragen händelse.
- Utbilda och öva i krisledningsarbete i de lokala ledningsgrupperna för att öka kompetens i krisledningsarbete i hela organisationen och för att förbättra samarbete mellan ledningsgrupper och skapa större trygghet i att leda i kris.
- Sprid eskaleringsplan och tydliggör mandat kopplat till denna för att minska oro och frustration kopplat till osäkerheten i vad som ska göras och vem som har mandat i händelse av ökning av inlagda patienter.
- Uppdatera planer och riktlinjer med nya erfarenheter och insikter för att ge tydlighet i ansvar och utförande.
- Effektivisera resursplanering och omfördelning av resurser för att avlasta personal i utsatta verksamheter och för att öka uthålligheten och effektiviteten i pandemi-hanteringen.
- Digitalisera ledningsrummet för att förbättra spridning av information och underlätta krisledningsarbete på distans.

Utöver det gavs ytterligare ett flertal förslag på förbättringsåtgärder som bland annat rörde tydliggörande av forum för olika beslut, säkerställande av patientsäkerhet i olika flöden, tydligare samverkan med kommunerna och länsstyrelsen kring roller och ansvar, materialförsörjningsfrågor med mera.

⁸ Utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset, rapport behandlad på regionstyrelsens möte 2021-01-12.

Region Kronoberg har utifrån utvärderingens slutsatser och rekommendationer tagit fram en handlingsplan med åtgärder. En första uppföljning av handlingsplanen behandlades på regionstyrelsens möte 2022-01-18. Handlingsplanen innehåller totalt 36 olika åtgärder, där lite drygt hälften av åtgärderna bedöms vara klara i rapporteringen i januari 2022. Beträffande några av de mer komplexa åtgärderna angavs att arbete pågår. Det rörde bland annat omhändertagandet av uppskjuten vård, säkerställandet av patientsäkerhet via separata flöden, effektivare resursplanering (inklusive kontinuitetsplan) samt frågor som var kopplade till nytt akutsjukhus. I granskningen kan vi inte se att det gjorts någon ytterligare uppföljning och rapportering till regionstyrelsen efter januari 2022.

6.5.1.2 Vidtagna åtgärder med anledning av den ökade hotbilden

Regionstyrelsen fattade beslut 2020-02-11 om krigsplacering av all personal i Region Kronoberg. Beslutet fattades med anledning av att riksdagen beslutat att Sveriges försvarsförmåga inför och vid ett angrepp ska stärkas. Ett viktigt led i denna utveckling är en sammanhängande planering för totalförsvaret. Beslutet innebär att regionerna ska ha en plan för höjd beredskap där krigsorganisationen framgår och som beskriver vilken personal som ska tjänstgöra.

Regionstyrelsen fattade beslut 2023-09-29 om Plan för höjd beredskap. I planen anges att den utgör en förutsättning för att Region Kronoberg ska kunna utföra sitt uppdrag inom totalförsvaret under höjd beredskap. Den ska vara ett övergripande ramverk för Region Kronoberg. Region Kronoberg ska i sin planläggning förutsätta långvariga störningar och avbrott i viktiga försörjningssystem och i leveranser av varor och tjänster. Regionen ska också i sin planläggning förutsätta ett ökat behov av sjukvård.

I planen lyfts ett flertal sårbarheter som behöver hanteras såsom beroendet av fungerande dagliga transporter till hälso- och sjukvården av bland annat sterilprodukter, förbrukningsmaterial och medicinteknisk utrustning. Speciella hot och risker som kan drabba sjukhus och vårdinrättningar är bland annat personalbortfall till följd av smittsamma sjukdomar, resistenta bakterier, störningar i läkemedelsförsörjningen och omfattande bränder. Olika typer av påverkanskampanjer kan bedrivas direkt och indirekt mot Sverige.

Planen anger relativt konkret vilka områden som är prioriterade vad gäller hälso- och sjukvård, drift och försörjning till hälso- och sjukvården samt medicinsk service. Även prioriteringar avseende kollektivtrafiken anges. Vid höjd beredskap behöver Region Kronoberg anpassa bemanningen efter andra förutsättningar än de som gäller vid fredstid. I planen anges att under höjd beredskap kommer annan lagstiftning inom arbetsrätt, än den som normal gäller, att tillämpas.

6.5.1.3 Genomförda intervjuer

I intervjuerna framkommer att organisationen har dragit många lärdomar av pandemin. Det gäller till exempel hantering av infektionspatienter där införda processer och flöden från pandemin finns kvar. I nuläget finns viktigt material i lager i större utsträckning än tidigare. Beslut har också fattats om att läkemedelshantering ska ske i egen regi. Vad gäller läkemedelsförsörjning till sjukhusen så pågår enligt de intervjuade ett arbete med att bygga upp lager. Regionen följer nationella riktlinjer och en plan finns för att regioner inte ska konkurrera med varandra. Intervjuerna visar också att erfarenheterna från pandemin tydliggjorde sårbarheterna i regionens verksamhet. Sårbarheter som till stor del hanterats i de åtgärdsplaner som togs fram utifrån utvärderingen av regionens pandemiarbete.

Vid intervjuerna framkommer också att regionen under senare år arbetat betydligt mer aktivt med säkerhetsfrågor med anledning av en ökad hotbild. Regionen uppges också vara mer tydlig kring sekretess och mer restriktiv kring vad som är offentliga handlingar. Man är också mer restriktiv med att lämna ut information om till exempel anställda.

6.5.2 Bedömning

Vår bedömning är att en rad anpassningar har gjorts av rutiner och riktlinjer med anledning av erfarenheterna av pandemin och den ökade hotbilden. Här sker också ett omfattande nationellt arbete där regionen deltar. I granskningen framkommer att en åtgärdsplan togs fram utifrån utvärderingen av regionens arbete med covid-19-pandemin, men att det inte har skett någon slutrapportering till regionstyrelsen avseende genomfört arbete med åtgärderna. Regionstyrelsen bör tillse att en sådan rapportering görs.

6.6 Systematiken i regionens löpande arbete för att utveckla krisberedskap

6.6.1 Iakttagelser

6.6.1.1 Hur är regionens löpande förbättringsarbete organiserat vad gäller krisberedskap?

Regionens säkerhetsenhet arbetar löpande med att utveckla krisberedskapen. Som beskrivits ovan har ett flertal strategier, planer, riktlinjer och rutiner tagits fram under året. I flera av dessa dokument anges att de ska uppdateras per mandatperiod eller oftare vid behov. Granskningen visar också att det finns ett löpande förbättringsarbete kring till exempel de blåa pärmar som finns i verksamheterna.

6.6.2 Bedömning

Vår bedömning är att regionens arbete för att utveckla och förbättra krisberedskapen sker på ett strukturerat och systematiskt sätt. Säkerhetsenheten har ett tydligt ansvar att hålla i arbetet och i att bereda frågorna till regionstyrelsen.

6.7 Sammanfattande bedömning

Den övergripande revisionsfrågan i granskningen var att kontrollera om regionstyrelsen utifrån tidigare noterade brister vidtagit åtgärder och säkerställt en ändamålsenlig krisberedskap. Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen i allt väsentligt har arbetat aktivt med strategier och planer utifrån bestämmelser i lagstiftningen och myndigheters instruktioner. Därigenom har regionstyrelsen säkerställt att det finns goda förutsättningar för en ändamålsenlig krisberedskap, men att genomförandet av planer, utbildningar och övningar behöver säkerställas.

Ett flertal strategier, riktlinjer och planer har tagits fram. Utgångspunkten i planeringen utgår från svensk krishanterings grundprinciper om att kriser ska hanteras i den verksamhet som berörs och i största möjliga utsträckning inom ramen för den normala organisationen. Vår bedömning är att framtagna planer utgör en god grund för det fortsatta löpande arbetet med krisberedskap. De övergripande uppgifter som MSB anger att regionerna har avseende krisberedskap bedöms i allt väsentligt ha genomförts i Region Kronoberg. Granskningen visar dock att ett flertal av de mer konkreta aktiviteter som anges i krisberedskapsplanerna återstår att genomföra och vår bedömning är därför att det är angeläget att ha starkt fokus på genomförande.

Vår bedömning är också att en del övriga åtgärder behöver vidtas som kan sammanfattas i följande punkter:

- Beslutsförmåga i kris är av central betydelse. Erfarenheterna från covid-19-pandemin visar på att beslutsvägar behöver formaliseras och förtydligas.
- Erfarenheterna från pandemin visade också på att samverkan över organisationsgränser behöver utvecklas.
- Ansvarsfrågorna mellan regioner, kommuner, statliga myndigheter med flera avseende samhällskritiska funktioner vid en kris behöver klarläggas. Det gäller framförallt kritiska funktioner såsom läkemedel, sjukvårdsmaterial, kost samt bränsle till fordon och dieseldrivna generatoraggregat.
- Även om regionens säkerhetsorganisation arbetar på ett strukturerat och systematiskt sätt med krisberedskap så finns en risk för att det saknas en effektiv mottagning av strategier, riktlinjer och planer i regionens förvaltningar. Verksamheterna, och särskilt de inom hälso- och sjukvården, behöver ett utökat stöd för att effektivt kunna planera och genomföra utbildningar och övningar.
- I och med att det finns ett omfattande planeringsmaterial med en stor mängd aktiviteter som ska genomföras är det viktigt att regionstyrelsen får en uppföljning och rapportering av genomförda aktiviteter. Detta för att kontrollera att planer, utbildningar och övningar genomförs och för att styrelsen ska kunna vidta korrigerande åtgärder ifall avvikelser från planerna noteras.
- En slutrapportering bör ske avseende genomförda aktiviteter i den åtgärdsplan som togs fram utifrån "Utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset".

I tabellen nedan sammanfattas svaren på granskningens revisionsfrågor.

Uppföljande granskning av Region Kronobergs krisberedskap

Delfrågor	Svar	Kommentar
På vilket sätt har berörd nämnd behandlat granskningen?	Svar har angivits	Regionstyrelsen behandlade granskningen på sitt möte 2020-02-11 och angav ett svar på granskningsrapportens rekommendationer.
Vilka beslut har fattats till följd av granskningens rekommendationer?	Beslut om konkreta åtgärder har fattats	Regionstyrelsen beslutade att säkerhetsenheten ska ta fram informationsmaterial som kan användas i utbildningssyfte samt att de tar fram övningsscenarion som kan användas vid övningar. Rekommendationerna i övrigt ansågs vara omhändertagna i beslutade riktlinjer och planer.
Vilka åtgärder har vidtagits utifrån granskningens slutsatser och rekommendationer?	Åtgärder har vidtagits	Utbildnings- och övningsplan har tagits fram. I granskningen 2019 rekommenderades ökat fokus på samverkan med andra samhällsaktörer. Där pågår nu en rad aktiviteter.
Finns fler aktiviteter som har en koppling till granskningsresultatet?	Ja	Ett omfattande och aktivt arbete har bedrivits med att ta fram och uppdatera krisberedskapsplaner, både på en strategisk nivå och en mer operativ nivå.
Hur har nämnden följt upp att besluten verkställts?	Delvis	Viss uppföljning har skett men ingen mer samlad och strukturerad uppföljning av genomförandet av planer, utbildningar och övningar har gjorts.
Vilka effekter har granskningens rekommendationer medfört i verksamheten?	Effekter delvis	Rekommendationerna samt erfarenheterna av covid-19-pandemin och den ökade hotbilden har fått till effekt ett mer aktivt arbete med krisberedskap och en ökad medvetenhet om vikten av att arbeta med frågorna, men risk finns att det inte nått ut i hela organisationen.
Har anpassningar av rutiner och riktlinjer gällande krisberedskap genomförts, på ett ändamålsenligt sätt, vid behov med anledning av pandemin och den ökade hotbilden?	Delvis	Vad gäller utvärderingen av arbetet under pandemin har en åtgärdsplan tagits fram, men arbetet med åtgärderna har inte slutrapporterats till regionstyrelsen. Arbete pågår för att stärka krisberedskap med anledning av den ökade hotbilden.
Finns det ett systematiskt arbete för att löpande utveckla regionens krisberedskap?	Ja	Regionens säkerhetsenhet bedriver arbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt.

6.8 Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Formalisera och tydliggör beslutsvägar vid en särskild händelse/kris.
- Säkerställ genom uppföljning att verksamhetschefer är klara med vilket ansvar de har för krisberedskap.
- Utred behovet av resurspersoner i förvaltningarna, som kan utgöra stöd åt förvaltningsledningarna och verksamhetscheferna i arbetet med krisberedskap.
- Verka för att klargöra samverkansformerna med myndigheter, andra regioner och med kommunerna samt ansvarsfrågorna parterna emellan för kritiska funktioner såsom läkemedel, sjukvårdsmaterial, skyddsmaterial, kost samt bränsle till fordon och dieseldrivna generatoraggregat.
- Tillse att en samlad och strukturerad uppföljning och rapportering samt utvärdering sker minst en gång per år avseende genomförda aktiviteter i regionens krisberedskapsplaner, inklusive genomförda utbildningar och övningar.
- Tillse att en slutrapportering görs av genomförda aktiviteter i den åtgärdsplan som togs fram utifrån "Utvärdering av Region Kronobergs hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset".

KB Revision AB

Kari Aartojärvi
Certifierad kommunal revisor

Berit Zackrisson
Kommunal revisor

Bilaga 1 - Intervjuade

I granskningen har följande personer intervjuats:

Förtroendevalda

Regionstyrelsen	Ordförande
	2:e vice ordförande
Hälso- och sjukvårdsnämnden	Ordförande
	2:e vice ordförande
Regionala utvecklingsnämnden	Ordförande
	1:e vice ordförande
	2:e vice ordförande
Trafiknämnden	Ordförande
	2:e vice ordförande

Tjänstepersoner

Regionkontoret	Regiondirektör
	Säkerhetschef
	Tf hälso- och sjukvårdsdirektör
	Regional utvecklingsdirektör
	Trafikdirektör
	Kommunikationsdirektör
	Regional chefsläkare
	Stabschef, hälso- och sjukvård
	Servicedirektör
	Verksamhetsutvecklare, service
	Strateg HR
Centrallasarett Växjö	Sjukhuschef
	Verksamhetschef, anestesiklinik
	Verksamhetschef, akutklinik
	Verksamhetschef, ambulans
	Verksamhetsutvecklare, sjukhus

Flera av intervjuerna har genomförts i form av gruppintervjuer.

Bilaga 2 – Region Kronobergs beredskaps- och kontinuitetsplaner⁹

Plan	Ansvar för framtagande	Beslut	Revideras
Reglemente för krisledningsnämnden ”Arbetsordning och reglementen för den politiska organisationen i Region Kronoberg”	Kanslidirektör	Regionfullmäktige	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Beredskapsplan för Region Kronoberg- Strategisk inriktning för krisberedskap och civilt försvar	Säkerhetschef	Regionstyrelsen	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Epidemi- och influensapandemi plan	Smittskyddsläkare	Regionstyrelsen	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Evakueringsplan för Region Kronoberg	Säkerhetschef	Hälso- och sjukvårdsnämnden	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
CBRNE plan	Säkerhetschef	Regiondirektören	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Klimatanpassningsplan	Säkerhetschef	Regionstyrelsen	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Plan för höjd beredskap	Säkerhetschef	Regionstyrelsen	Inför varje ny mandatperiod och vid behov
Region Kronobergs krigsorganisation	Säkerhetschef	Regionstyrelsen	Årligen samt vid behov
Krisberedskapsplan för Hälso-och sjukvården inklusive katastrofmedicinsk plan	Hälso-och sjukvårdsdirektör	Hälso- och sjukvårdsnämnden	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Krisberedskapsplan för Regionservice	Servicedirektör	Servicedirektör	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Krisberedskapsplan för Kollektivtrafik	Trafikdirektör	Trafiknämnden	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov
Riktlinje för Kriskommunikation	Kommunikationsdirektör	Regiondirektör	Inför varje ny mandatperiod samt vid behov

⁹ Hämtat ur Beredskapsplan för Region Kronoberg - Strategisk inriktning för krisberedskap och civilt försvar.